

Губаева Люда: Здравствуйте, дорогие друзья!

2.2 **Сымах хьусут** **программа** « **Æмкъласонтæ** » -м
сымах хьус -ут программа æм- кълас -он -т -æм
вы слушать PRS.2PL программа вместе класс ADJ PL ALL
одноклассники

Вы слушаете передачу «Одноклассники».

2.3 **Студийы йæ** **амонаг** – **Гуыбаты Люда**
студи -йы йæ= амон -æг Гуыбаты Люда
студия INESS POSS.3SG= показывать PTCP.PRS Губаева Люда

В студии ее ведущая – Губаева Люда.

2.4 **Нæ** **программайы** **сæмбæлынц** **иу** **къласы** **кæнæ иу**
нæ= программæ -йы с- æмбæл -ынц иу кълас -ы кæнæ иу
POSS.1PL= программа INESS PV встречать PRS.3PL один класс INESS или один

курсы **чи ахуыр кодта** , **ахæмтæ** , **æрбацауынц**
курс -ы чи ахуыр код -т -а ахæм -т -æ æрба- цау -ынц
курс INESS кто учеба делать TR PST.TR.3SG такой PL NOM PV идти PRS.3PL

нæм , **бирæ азты** **дæргы** **кæрæдзийы** **чи нæ**
=нæм бирæ аз -т -ы дæргъ -ы кæрæдзи -йы чи нæ
=1PL.ENCL.ALL много год PL GEN длина GEN RCP GEN кто NEG

федта , **ахæм æмкъласонтæ**
фед -т -а ахæм æм- кълас -он -т -æ
PV+видеть TR PST.TR.3SG такой вместе класс ADJ PL NOM
одноклассники

В нашей передаче встречаются те, кто учился в одном классе или на одном курсе, приходят к нам одноклассники, которые не виделись долгие годы.

2.5 **Абон та не** **студийы** **сты** **æртын æхсæз азы**
абон =та не= студи -йы сты æртын æхсæз аз -ы
сегодня =же POSS.1PL= студия INESS быть.PRS.3PL тридцать шесть год GEN

размæ скъола каст чи фæци , **уыдон**
раз -мæ скъола каст чи фæци уыдон
перед ALL школа учеба кто PV+быть.PRS.3SG DemDist.PL.NOM

А сегодня в нашей студии те, кто окончил школу тридцать шесть лет назад.

2.6 **Æмæ кæд махмæ дыууæ адаймаджы йеддæмæ не**
æмæ кæд махмæ дыууæ адаймадж -ы йеддæмæ не
и если мы.ALL два человек GEN кроме NEG

рбацыд , **уæддæр сын** **кæрæдзийы** **уынд**
р- ба- цыд -*0 уæддæр =сын кæрæдзи -йы уынд
PV PV идти PST.INTR.3SG все-таки =3PL.ENCL.DAT RCP GEN вид

у тынг æхсызгон .
у тынг æхсызгон
быть.PRS.3SG очень приятный

И пусть к нам пришли только два человека, все равно им очень приятно видеть друг друга.

2.7 **Нæ** уазджытæ мин фараст сæдæ æвдай æртыккæгæм
нæ= уазджы -т -æ мин фараст сæдæ æвдай æртыккæг -æм
POSS.1PL= гость PL NOM тысяча девять сто семьдесят третий ORD

азы каст фесты Дзауджыхъæуы фæндзæм изæрон скьола
аз -ы каст фе- сты Дзауджыхъæу -ы фæндз -æм изæр -он скьола
год INESS учеба PV быть.PRS.3PL Владикавказ GEN пять ORD вечер ADJ школа

Наши гости в 1973 году окончили Владикавказскую пятую вечернюю школу.

2.8 **Æмæ** уыдон сты Хъайтыхъты Риммæ æмæ Свириденко
æмæ уыдон сты Хъайтыхъты Риммæ æмæ Свириденко
и DemDist.PL.NOM быть.PRS.3PL Кайтуков Римма и Свириденко

Светланæ .
Светланæ
Светлана

Они – Кайтукова Римма и Свириденко Светлана.

2.9 **Уæ** бон хорз !
уæ= бон хорз
POSS.2PL= день хороший

Добрый день!

2.10 **Хъайтыхъты Риммæ æмæ Свириденко Светланæ** : **Уæ бонтæ**
Хъайтыхъты Риммæ æмæ Свириденко Светланæ уæ= бон -т -æ
Кайтуков Римма и Свириденко Светлана POSS.2PL= день PL NOM

хорз !
хорз
хороший

Кайтукова Римма и Свириденко Светлана: Добрый день!

3 **Гуыбаты Людæ** : **Ныртæккæ йæ бирæтæ нæ**
Гуыбаты Людæ ныртæккæ =йæ бирæ -т -æ нæ
Губаева Люда сейчас =3SG.ENCL.GEN много PL NOM NEG

зоньндзысты , **ныр скьолайы чи ахуыр кæны** , **уыцы**
зон -ын -дзысты , ныр скьола -йы чи ахуыр кæн -ы уыцы
знать INF FUT.3PL сейчас школа INESS кто учеба делать PRS.3SG тот

фæсивæдæй , **изæрон** **скъола** , **уый** **куыд** **у**
 фæсивæд -æй изæр -он скъола уый куыд у
 молодежь ABL вечер ADJ школа DemDist.NOM как быть.PRS.3SG

зониндзысты - оговорка, должно быть зонынц или зондзысты

Гуыбаты Людæ: Сейчас многие и не знают, та молодежь, которая сейчас учится в школах, что такое вечерняя школа.

4.1 **Риммæ** : **Уыцы** **рæстæджы** **мах** **кусгæ** **дæр**
 Риммæ уыцы рæстæдж -ы мах кус -гæ =дæр
 Римма тот время INESS мы.NOM работать CONV =PTCL

кодтам **æмæ** **ахуыр** **дæр** **кодтам**
 код -т -ам æмæ ахуыр =дæр код -т -ам
 делать TR PST.TR.1PL и учеба =PTCL делать TR PST.TR.1PL

Римма: В то время мы и работали, и учились.

4.2 **Махæн** **хохы** , **Уæллаг** **Ходы** **уыди** **цыппар**
 махæн хох -ы Уæллаг Ход -ы уыд -и цыппар
 мы.DAT гора INESS верхний Ход INESS быть PST.INTR.3SG четыре

къласы
 кълас -ы
 класс GEN

Ход - село в Алагирском районе Северной Осетии.

У нас в горах, в селе Верхний Ход была четырехклассная школа.

4.3 **Гъе** **уырдаæм** **бацыдтæн** **авдазыдзыдæй**
 гъе уырдаæм ба- цыд -тæн авд аз -ы -дзыд -æй
 ну туда PV идти PST.INTR.1SG семь год GEN возраста ABL

Туда я пошла в семь лет.

4.4 **Æмæ** **цыппар** **къласы** **куы** **фæстæм** , **уæд** , **æвæццагæн** **мах**
 æмæ цыппар кълас -ы куы фæ- стæм уæд æвæццагæн мах
 и четыре класс GEN когда PV быть.PRS.1PL тогда наверное мы.NOM
 мы закончили

амондæн , **хæхбæсты** **сывæллæтты** **иууылдæр** **æрæмбырд**
 амонд -æн хæхбæст -ы сывæллæ -тт -ы иууылдæр æр- æмбырд
 счастье DAT горная местность GEN ребенок PL GEN все PV собрание

кодтой **Садоны** **скъолайы** **интернат** **байгом** **и** **гъе**
 код -т -ой Садон -ы скъола -йы интернат бай- гом и гъе
 делать TR PST.TR.3PL Садон GEN школа INESS интернат PV открытый EXST ну

уæд **фæндзай** **æстæм** **азы**
 уæд фæндзай æст -æм аз -ы
 тогда пятьдесят восемь ORD год INESS

И когда мы окончили четыре класса, то, наверное, на наше счастье всех детей из горной местности собрали в Садонской школе открыли интернат тогда в 58-ом году.

4.5 **Æмæ уырдаæм бацыдыстæм** , **æмæ гъе уым аст къласы**
 æмæ уырдаæм ба- цыд -ыстæм æмæ гъе уым аст кълас -ы
 и туда PV идти PST.INTR.1PL и ну DemDist.IN восемь класс GEN

куы фæдæн , **уæд Дзæуджыхъæумæ педагогон училищейы**
 куы фæ- дæн уæд Дзæуджыхъæу -мæ педагог -он училище -йы
 когда PV быть.PRS.1SG тогда Владикавказ ALL педагог ADJ GEN

нывкæныны хайадмæ бахаудтæн
 ныв кæн -ын -ы хай -ад -мæ ба- хауд -тæн
 изображение делать INF GEN часть NMLZ ALL PV падать PST.INTR.1SG

И мы пошли туда, и когда я там окончила восемь классов, то поступила на художественное отделение Владикавказского педагогического училища.

4.6 **Гъе уырдаæм рацыдтæн**
 гъе уырдаæм ра- цыд -тæн
 ну туда PV идти PST.INTR.1SG

Переехала я туда.

4.7 **Æмæ нæ арвыстой завод «Грань» -мæ**
 æмæ =нæ а- рвыст -ой завод -мæ
 и =1PL.ENCL.GEN PV посылать PST.TR.3PL завод ALL

И нас отправили на завод «Грань».

4.8 **Кусгæ дæр кодтам** , **стæй кодтам**
 кус -гæ =дæр код -т -ам стæй код -т -ам
 работать CONV =PTCL делать TR PST.TR.1PL потом делать TR PST.TR.1PL

кафгæ дæр
 каф -гæ =дæр
 танцевать CONV =PTCL

Мы и работали, и танцевали.

4.9 **Ахуырæй тæрсгæ кодтон** , **нал**
 ахуыр -æй тæрс -гæ код -т -он нал
 учеба ABL бояться CONV делать TR PST.TR.1SG больше.не

уæндытæн
 уæндыд -тæн
 осмеливаться PST.INTR.1SG

Я уже боялась учебы, не осмеливалась.

4.10 **Æмæ æвæццæгæн хъуыддæгтæ иууылдæр Хуыцауы**
 æмæ æвæццæгæн хъуыддæг -т -æ иууылдæр Хуыцау -ы
 и наверное событие PL NOM все бог GEN

арæзт	сты	,	махмæ	заводмæ	æрцыдысты	æртæ
арæзт	сты		махмæ	завод -мæ	æр- цыд -ысты	æртæ
делать.PART.PST	быть.PRS.3PL		мы.ALL	завод ALL	PV идти PST.INTR.3PL	три

ахуыргæнæджы	изæрон	фæндзæм	фæсивæдон	скъолайæ
ахуыргæнæдж -ы	изæр -он	фæндз -æм	фæсивæд -он	скъола -йæ
учитель GEN	вечер ADJ	пять ORD	молодежь ADJ	школа ABL

И, наверное, всеми делами распоряжается Господь, к нам на завод пришли три учителя из вечерней пятой школы.

4.11 Æмæ зылдысты	цехтыл	æмæ агуырдтой
æмæ зылд -ысты	цех -т -ыл	æмæ агуырд -т -ой
и вертеть PST.INTR.3PL	цех PL SUPER	и искать TR PST.TR.3PL

астæуккаг	ахуыргонддзинад	кæмæ нæй	ахæмты
астæу -ккаг	ахуыр гонд -дзинад	кæмæ нæй	ахæм -т -ы
середина SUF	учеба делать.PTCP.PST AN	кто.ALL EXST.NEG	такой PL GEN

И они ходили по цехам, искали тех, у кого нет среднего образования.

4.12 Æмæ ахуыр кæнын райдыдтам
æмæ ахуыр кæн -ын ра- йдыд -т -ам
и учеба делать INF PV начинать/ся TR PST.TR.1PL

И мы начали учиться.

4.13 Гъе уæд мæнæ Светæимæ дæр гъе уым базонгæ
гъе уæд мæнæ Светæ -имæ =дæр гъе уым ба- зон -гæ
ну тогда вот Света COMIT =PTCL ну DemDist.IN PV знать CONV
DISC

дæн
дæн
быть.PRS.1SG

И тогда я и со Светланой там познакомилась.

4.14 Уыдыстæм æртын фондз адæймаджы
уыд -ыстæм æртын фондз адæймадж -ы
быть PST.INTR.1PL тридцать пять человек GEN

Нас было тридцать пять человек.

4.15 Æмæ мах райсомæй раджы авд сахатмæ заводмæ куыстмæ
æмæ мах райсом -æй раджы авд сахат -мæ завод -мæ куыст -мæ
и мы.NOM утро ABL давно семь час ALL завод ALL работа ALL

цыдыстæм
цыд -ыстæм
идти PST.INTR.1PL

И мы ходили с утра пораньше к семи часам на работу на завод

4.16 **Æмæ-иу** **мæ** **чингуытæ** **пъартфелы** **мемæ**
 æмæ =иу мæ= чингу -ыт -æ пъартфел -ы мемæ
 и =ITER POSS.1SG= книга PL NOM портфель INESS 1SG.COMIT

ахастон , **æмæ-иу** **сæ** **уартæ** **хъахъхъæнгæ** **кæм**
 а- хаст -он æмæ =иу =сæ уартæ хъахъхъæн -гæ кæм
 PV носить PST.TR.1SG и =ITER =3PL.ENCL.GEN вот охранять CONV где

кодтой , **уырдаем** , **камера хранения** **хуынд** , **уырдаем-иу**
 код -т -ой уырдаем хуынд уырдаем - =иу
 делать TR PST.TR.3PL туда зваться туда =ITER

сæ **радтон** .
 =сæ рад -т -он
 =3PL.ENCL.GEN дать TR PST.TR.1SG

И я забирала с собой учебники в портфеле, и там, где охраняли, она называлась камера хранения, туда я их сдавала.

4.17 **Стæй** **уырдыгæй** **рацыдыстæм** , **куыстæй** , **æмæ-иу**
 стæй уырдыгæй ра- цыд -ыстæм куыст -æй æмæ =иу
 потом отсюда PV идти PST.INTR.1PL работа ABL и =ITER

репетицитæм **атахтаен** , **уырдыгæй-иу** **рацыдтæн**
 репетици -т -æм а- тахт -æн уырдыгæй - =иу ра- цыд -тæн
 PL ALL PV летать отсюда =ITER PV идти PST.INTR.1SG
 PST.1SG

æмæ-иу **изæрон** **скъоламæ** **Карл Марксы** **уынгмæ** .
 æмæ =иу изæр -он скъола -мæ Маркс -ы уынг -мæ
 и =ITER вечер ADJ школа ALL GEN улица ALL

Потом мы выходили отсюда, с работы и бежала на репетиции, отсюда шла в вечернюю школу на улицу Карла Маркса.

4.18 **Æмæ-иу** , **æхсæвы-иу** **иуæндæс** **сахатыл**
 æмæ =иу æхсæв -ы - =иу иуæндæс сахат -ыл
 и =ITER ночь GEN =ITER одиннадцать час SUPER

нæхимæ **æрхæццæ** **дæн** .
 нæ= химæ æр хæццæ дæн
 POSS.1PL= REFL.ALL сейчас смешанный быть.PRS.1SG

И домой я приходила в одиннадцать часов ночи.

4.19 **Ахуыр кодтам** **æртæ** **азы** , **фæлæ** **æз** **уыцы** **рæстæг** ...
 ахуыр код -т -ам æртæ аз -ы фæлæ æз уыцы рæстæг
 учеба делать TR PST.TR.1PL три год GEN но я тот время

Мы учились три года, но в то время...

5 **Гуыбаты Людæ** : **Изæрон скъолайы** , **нæ** ?
 Гуыбаты Людæ изæр -он скъола -йы нæ
 Губаева Люда вечер ADJ школа INESS PTCL

Гуыбаты Людæ: В вечерней школе, да?

6 **Риммæ** : **Изæрон скъолайы** .
 Риммæ изæр -он скъола -йы
 Римма вечер ADJ школа INESS

Риммæ: В вечерней школе.

7 **Гуыбаты Людæ** : **Æмæ дзы** **йер цы ахуырдаутæ**
 Гуыбаты Людæ Æмæ =дзы йер цы ахуырдау -т -æ
 Губаева Люда и =3SG.ENCL.INESS сейчас что ученик PL NOM

уыд , **уыдоныл** **цалгай** **азтæ**
 уыд -*0 уыдон -ыл цал -гай аз -т -æ
 быть PST.INTR.3SG DemDist.PL SUPER сколько DISTR год PL NOM

цыди ?
 цыд -и
 идти PST.INTR.3SG

Губаева Люда: А сколько лет было учащимся, которые там были?

8.1 **Риммæ** : **Алыхуызæттæ** **уыдыстæм** .
 Риммæ алы хуыз -æт -т -æ уыд -ыстæм
 Римма каждый вид ADJ PL NOM быть PST.INTR.1PL

Риммæ: Они были разного возраста.

8.2 **Чи уыди** **ссæдзæзыдзыд** , **мæныл** , **зæгъæм**
 чи уыд -и ссæдз аз -ы -дзыд мæныл зæгъ -æм
 кто быть PST.INTR.3SG двадцать год GEN возраста я.SUPER сказать PRS.1PL

, **цыди** **æртæ æмæ ссæдз азы** .
 цыд -и æртæ æмæ ссæдз аз -ы
 идти PST.INTR.3SG три и двадцать год GEN

Кто-то был двадцати лет, мне, скажем, было двадцать три года.

8.3 **Уыди** **дзы** **ахæмтæ** **дæр** , **æртын фондз**
 уыд -и =дзы ахæм -т -æ =дæр æртын фондз
 быть PST.INTR.3SG =3SG.ENCL.INESS такой PL NOM =PTCL тридцать пять

азы **кæуыл** **цыди** .
 аз -ы кæуыл цыд -и
 год GEN кто.SUPER идти PST.INTR.3SG

Были и такие, кому тридцать пять лет.

8.4 **Диссаг уый** , **уыди** , **æмæ фынддæс адæмыхатты**
 диссаг уый уыд -и æмæ фынддæс адæмыхатт -ы
 чудо DemDist.NOM быть PST.INTR.3SG и пятнадцать народность GEN

бæрц уыдыстæм – **ирæттæ** , **уырыссагтæ** ,
 бæрц уыд -ыстæм ирæ -тт -æ уырыссаг -т -æ
 количество быть PST.INTR.1PL осетин PL NOM русский PL NOM

грекъæгтæ , **сомихæгтæ** , **гуырдзиагтæ** .
 грекъ -æг -т -æ сомих -æг -т -æ гуырдзиаг -т -æ
 Греция SUF PL NOM Армения SUF PL NOM грузин PL NOM

Удивительным было то, что у нас было около пятнадцати национальностей – осетины, русские, греки, армяне, грузины.

8.5 **Æмæ нæм** **кæцæй нæ** **уыди** !
 æмæ =нæм кæцæй нæ уыд -и
 и =1PL.ENCL.ALL откуда NEG быть PST.INTR.3SG

И откуда только у нас не было!

8.6 **Алыхуызон адæмыхæттытæ** .
 алыхуызон адæм -ы хæтт -ыт -æ
 разнообразный люди GEN характер PL NOM
 национальность

Разные национальности.

8.7 **Æмæ уыдыстæм** **тынг лымæн кæрæдзимæ** **дæр** , **тынг**
 æмæ уыд -ыстæм тынг лымæн кæрæдзи -имæ =дæр тынг
 и быть PST.INTR.1PL очень друг RCP COMIT =PTCL очень

æнгом .
 æнгом
 сплоченный

И мы были очень дружны друг с другом, очень близки.

8.8 **Æнæ зæггæ** **нæй** **дыууæ ныхасы** **махæн нæхи**
 æнæ= зæгг -гæ нæй дыууæ ныхас -ы махæн нæ= хи
 без= сказать CONV EXST.NEG два слово GEN мы.DAT POSS.1PL= REFL.GEN

къласы ахуыргæнджытæй .
 кълас -ы ахуыргæндж -ыт -æй
 класс GEN учитель PL ABL

Нельзя не сказать несколько слов об учителях нашего класса.

8.9 **Уыдон уыдысты** **Любовь Степановна Щетинина** , **æртæккæ**
 уыдон уыд -ысты Любовь Степановна Щетинина , æртæккæ
 DemDist.PL.NOM быть PST.INTR.3PL сейчас

у
у
быть.PRS.3SG

Зевахина .

Это были Любовь Степановна Щетинина, сейчас она Зевахина.

8.10 **Æртæккæ мах стæм æмкусджытæ**
æртæккæ мах стæм æм- кус -дж -ыт -æ
сейчас мы.NOM быть.PRS.1PL вместе работать PTCP.PRS PL NOM
коллеги

Сейчас мы с ней коллеги.

8.11 **Уый махæн уыди къласы разамонæг**
уый махæн уыд -и кълас -ы раз амон -æг
DemDist.GEN мы.DAT быть PST.INTR.3SG класс GEN перед учить PTCP.PRS
руководитель

стæй нын лæвæрдта физикæ
стæй =нын лæвæрд -т -а физикæ
потом =1PL.ENCL.DAT давать TR PST.TR.3SG физика

Она была у нас классным руководителем и еще преподавала нам физику.

8.12 **Æмæ афтæ рауади æмæ æз иуæндасæм кълас**
æмæ афтæ ра- уад -и æмæ æз иуæндæс -æм кълас
и так PV получаться PST.INTR.3SG и я одиннадцать ORD класс

куы фæуд кодтам гъе уыцы рæстæг рынчындонмæ
куы фæуд код -т -ам гъе уыцы рæстæг рынчын -дон -мæ
когда окончание делать TR PST.TR.1PL ну тот время больной SUF ALL

бахаудтæн

ба- хауд -тæн
PV падать PST.INTR.1SG

И так получилось, что я, когда мы заканчивали одиннадцатый класс, в то время я попала в больницу.

8.13 **Нал уæндыдтæн æмæ афтæ загътон**
нал уæндыд -тæн æмæ афтæ загът -он
больше.не осмеливаться PST.INTR.1SG и так сказать PST.TR.1SG

экзаментæ фæлварæнтæ чи сты удон
экзамен -т -æ фæлварæн -т -æ чи сты уыдон
экзамен PL NOM экзамен PL NOM кто быть.PRS.3PL DemDist.PL.GEN

уыйфæстæ августы мæхæдæг ратдзынæн
уый фæстæ август -ы мæхæдæг рат -дзынæн
DemDist.GEN после август INESS я.сам дать FUT.1SG

Я уже боялась и решила, что экзамены сдам потом сама в августе.

8.14 **Æмæ гъе ацы Любовь Степановна чи у уый**
æмæ гъе ацы чи у уый
и ну DemProx кто быть.PRS.3SG DemDist.NOM

мæм	гъе уырдаэм	рынчындонмæ	цыди	æмæ
=мæм	гъе уырдаэм	рынчын -дон -мæ	цыд -и	æмæ
=1SG.ENCL.ALL	ну туда	больной SUF ALL	идти PST.INTR.3SG	и

мын	чингуытæ	хаста
=мын	чингу -ыт -æ	хаст -а
=1SG.ENCL.DAT	книга PL NOM	носить PST.TR.3SG

И эта самая Любовь Степановна, она приходила ко мне туда, в больницу, и приносила мне учебники.

8.15 Æмæ афтæ зæгъы	де	мбæлттимæ	куы нæ
æмæ афтæ зæгъ -ы	де=	мбæл -тт -имæ	куы нæ
и так сказать PRS.3SG	POSS.2SG=	друг PL COMIT	если NEG

фæуай	уæд дын	уыйфæстæ	зындæр
фæ- уай	уæд =дын	уый фæстæ	зын -дæр
PV быть.SUBJ.2SG	тогда =2SG.ENCL.DAT	DemDist.GEN после	трудный COMPAR

уызæн
уы -дзæн
быть FUT.3SG

И она говорит: если ты не окончишь со своими друзьями, то потом тебе будет сложнее.

8.16 Æмæ æцагæй	дæр	абон дæр	ын	арфæ
æмæ æцаг -æй	=дæр	абон =дæр	=ын	арфæ
и настоящий ABL	=PTCL	сегодня =PTCL	=3SG.ENCL.DAT	благодарность

кæнын	иумæ кусæм	æмæ йæ	мæнæ мæ
кæн -ын	иумæ кус -æм	æмæ =йæ	мæнæ мæ=
делать PRS.1SG	вместе работать PRS.1PL	и =3SG.ENCL.GEN	вот POSS.1SG=
			DISC

мады хуызæн уарзын
мад -ы хуызæн уарз -ын
мать GEN похожий любить PRS.1SG

И действительно; а сегодня я ей хочу выразить благодарность, мы работаем вместе, и я люблю ее как свою маму.

9.1 Гуыбаты Людæ	Бирæ азты	фæстæ ахуыры	бонтæ
Гуыбаты Людæ	бирæ аз -т -ы	фæстæ ахуыр -ы	бон -т -æ
Губаева Люда	много год PL GEN	после учеба GEN	день PL NOM

мысдзысты	абон фыццагæм	къласы	рæвдауæндонны	чи
мыс -дзысты	абон фыццаг -æм	кълас -ы	рæвдау -æн -дон -ы	чи
вспоминать FUT.3PL	сегодня первый ORD	класс INESS	ласкать INF2 SUF GEN	кто
			детский сад	

и	уыцы сывæллæттæ	дæр
и	уыцы сывæллæ -тт -æ	=дæр
EXST	тот ребенок PL NOM	=PTCL

Губаева Люда: Много лет спустя вспоминать свои школьные годы будут и те дети, которые сегодня

ходят в первый класс детского сада.

9.2 **Фæлæ уый** **иу-ссæдз** **азæй** **раздæр** **нæ**
 фæлæ уый иу - ссæдз аз -æй раздæр нæ
 но DemDist.NOM приблизительно двадцать год ABL вначале NEG

уыдзæни

уы -дзæни
 быть FUT.3SG

Но это будет не раньше, чем лет через 20.

9.3 **Уæвгæ** **махæн** **цы** **радзурой** **уый**
 уæвгæ махæн цы ра- дзур -ой уый
 на самом деле мы.DAT что PV говорить SBJV.3PL DemDist.NOM

сæм **ныр** **дæр** **и** **æмæ** **нæ** **микрофоны** **цур**
 =сæм ныр =дæр и æмæ нæ= микрофон -ы цур
 =3PL.ENCL.ALL сейчас =PTCL EXST и POSS.1PL= GEN около

нæ **чысыл** **хæлæргтæ** **Арсен** **æмæ** **Артур**
 нæ= чысыл хæлæр -тт -æ Арсен æмæ Артур
 POSS.1PL= маленький друг PL NOM Арсен и Артур

Наверняка, у них есть, что сказать нам, у нашего микрофона наши маленькие друзья Арсен и Артур.

10.1 **Арсен** : **Ахуыр** **фæстæм** **уроктæ** **нал** **вæййы**
 Арсен ахуыр фе- стæм урок -т -æ нал вæйй -ы
 Арсен учеба PV быть.PRS.1PL урок PL NOM больше.не бывать PRS.3SG
 мы закончили

æмæ **æрцыдтæн** **хъæумæ** **мæ** **бабумæ** **æмæ** **дедумæ**
 æмæ æр- цыд -тæн хъæу -мæ мæ= бабу -мæ æмæ деду -мæ
 и PV идти PST.INTR.1SG село ALL POSS.1SG= бабушка ALL и дедушка ALL

Арсен: Мы закончили учиться, уроков у нас больше нет и я приехал в село к бабушке и дедушке.

10.2 **Знон** **дон** **нæхиуыл** **калдтам**
 знон дон нæ= -хиуыл калд -т -ам
 вчера вода POSS.1PL= REFL.SUPER проливать TR PST.TR.1PL

Вчера мы обливались водой.

10.3 **Мæ** **хо** **дон** **куы** **иста** **уæд-иу**
 мæ= хо дон куы ист -а уæд =иу
 POSS.1SG= сестра вода когда брать PST.TR.3SG тогда =ITER

æркалдтон **æнæ** **ркæсгæйæ** **дон** **кæнæ** **та**
 æр- калд -т -он æнæ= р- кæс -гæ -йæ дон кæнæ =та
 PV проливать TR PST.TR.1SG без= PV смотреть CONV ABL вода или =же

Артём , **мә** **сыхагыл** .
 Артём -ыл мә= сыхаг -ыл
 SUPER POSS.1SG= сосед SUPER

Когда моя сестра набирала воду, я, не глядя, облил ее или Артема, моего соседа.

10.4 **Нæхи тынг ныххуылыдз кодтам æмæ**
 нæ= хи тынг ных- хуылыдз код -т -ам æмæ
 POSS.1PL= REFL.GEN очень PV мокрый делать TR PST.TR.1PL и

кæрты ратæх-батæх кодтам , æмæ нæм
 кæрт -ы ра- тæх - ба- тæх код -т -ам æмæ =нæм
 двор INESS PV летать PV летать делать TR PST.TR.1PL и =1PL.ENCL.ALL

хистæртæ фæхыл кодтой , уый тыххæй æмæ
 хистæр -т -æ фæ- хыл код -т -ой уый тыххæй æмæ
 старший PL NOM PV ссора делать TR PST.TR.3PL DemDist.GEN из-за и

мидæмæ бацыдыстæм æмæ ныххуылыдз кодтам
 мидæмæ ба- цыд -ыстæм æмæ ных- хуылыдз код -т -ам
 внутри PV идти PST.INTR.1PL и PV мокрый делать TR PST.TR.1PL

пъолтæ .
 пъл -т -æ
 пол PL NOM

Мы очень сильно намочили друг друга и бегали во дворе, и нас поругали наши старшие, потому что мы зашли внутрь в дом и намочили пол.

11.1 **Артур : Паркы** .
 Артур парк -ы
 Артур GEN

Артур: В парке.

11.2 **Фыццаг кодтон качелитыл , машинæтыл** .
 фыццаг код -т -он качели -т -ыл машинæ -т -ыл
 первый делать TR PST.TR.1SG PL SUPER машина PL SUPER

Сначала я катался на качелях, на машинках.

12.1 **Гуыбаты Людæ : Æмæ ам та мæнæ цытæ**
 Гуыбаты Людæ Æмæ ам =та мæнæ цы -т -æ
 Губаева Люда и DemProx.IN =же вот что PL NOM
 здесь DISC

фæкусыс ?
 фæ- кус -ыс
 PV работать PRS.2SG

Губаева Люда: А что ты здесь делаешь?

12.2 **Мæнæ ам** , **хъæуы** .
 мæнæ ам хъæу -ы
 вот DemProx.IN село INESS
 DISC здесь

Здесь, в селе.

13 **Артур** : **Мæгъа** , **бирæ фæхæрын** **хæринагтæ** .
 Артур мæгъа бирæ фæ- хæр -ын хæринаг -т -æ
 Артур не знаю много PV есть PRS.1SG пища PL NOM

Артур: Не знаю, много кушаю еды.

14 **Гуыбаты Людæ** : **Æмæ æппæты** **фылдæр цы уарзыс** ?
 Гуыбаты Людæ Æмæ æппæт -ы фылдæр цы уарз -ыс
 Губаева Люда и все GEN больше что любить PRS.2SG

Губаева Люда: А больше всего ты что любишь?

15 **Артур** : **Каша** .
 Артур
 Артур

Артур: Кашу.

16 **Гуыбаты Людæ** : **Æмæ кас хорз цæмæй у** ?
 Гуыбаты Людæ Æмæ кас хорз цæмæй у
 Губаева Люда и каша хороший что.ABL быть.PRS.3SG

Губаева Люда: А чем хороша каша?

17.1 **Артур** : **Йедæй ... Маслæйæ** .
 Артур Йед -æй маслæ -йæ
 Артур HES ABL масло ABL

Артур: Этим... Маслом.

17.2 **Сæкæримæ** .
 сæкæр -имæ
 сахар COMIT

С сахаром.

18.1 **Гуыбаты Людæ** : **Уыдон уыдысты Арсен æмæ Артур** ,
 Гуыбаты Людæ уыдон уыд -ысты Арсен æмæ Артур
 Губаева Люда DemDist.PL.NOM быть PST.INTR.3PL Арсен и Артур

нæ чысыл радиомахъусджытæ .
 нæ= чысыл радио -мæ хъус -дж -ыт -æ
 POSS.1PL= маленький радио ALL слушать PTCP.PRS PL NOM

Губаева Люда: Это были Арсен и Артур, наши маленькие радиослушатели.

18.2 **Кæд махæн цы радзурат** , **ахæм хабæртæ**
 кæд махæн цы ра- дзур -ат ахæм хабæр -тт -æ
 если мы.DAT что PV говорить SBJV.2PL такой известие PL NOM

уæм	и	, уæд	уæм	зæрдиагæй	æнхъæлмæ
=уæм	и	уæд	=уæм	зæрдиаг	-æй æнхъæл -мæ
=2PL.ENCL.ALL	EXST	тогда	=2PL.ENCL.ALL	внимательный ABL	надежда ALL

кæсæм	нæ	радиойы
кæс -æм	нæ=	радио -йы
смотреть PRS.1PL	POSS.1PL=	радио INESS

Если у вас есть истории, которые вы можете нам рассказать, то мы с удовольствием ждем вас на нашем радио.

18.3 Мах	та	уал	дарддæр	ныхас	кæнæм	Хъайтыхъты
мах	=та	уал	дæрд -дæр	ныхас	кæн -æм	Хъайтыхъты
мы.NOM	=же	больше	далекий COMPAR	слово	делать PRS.1PL	Кайтуков

Риммæ æмæ	Свириденко	Светланæимæ
Риммæ æмæ	Свириденко	Светланæ -имæ
Римма и	Свириденко	Светлана COMIT

А мы пока продолжим наше общение с Кайтуковой Риммой и Свириденко Светланой.

19.1 Света :	Фондз	боны-иу	къуыри	фæкуыстам
Света	фондз	бон -ы -	=иу	къуыри фæ- куыст -ам
Света	пять	день GEN	=ITER	неделя PV работать PST.TR.1PL

сабаты-иу	нын	субботниктæ-иу
сабат -ы -	=иу =нын	субботник -т -æ -
суббота INESS	=ITER =1PL.ENCL.DAT	PL NOM =ITER

скодтой
с- код -т -ой
PV делать TR PST.TR.3PL

Света: Пять дней в неделю мы работали, а по субботам нам устраивали субботники.

19.2 Æмæ комсомольский организатор	уыдтæн	, æмæ-иу	куы
æмæ	уыд -тæн	æмæ =иу	куы
и	быть PST.INTR.1SG	и =ITER	когда

цыдыстæм	, уæд-иу	уыцы æхсызгонæй	рацыд	, æмæ
цыд -ыстæм	уæд =иу	уыцы æхсызгон -æй	ра- цыд	æмæ
идти PST.INTR.1PL	тогда =ITER	тот приятный ABL	PV идти	и

зæгъын	, за того	парня бакусæм
зæгъ -ын	того	ба- кус -æм
сказать PRS.1SG		PV работать IMP.1PL

Я была комсомольским организатором и когда мы шли, то шли с большим удовольствием, и я говорила, давайте поработаем и за того парня.

19.3 **Чындзы** **куы** **цыдтæн** , **уæд** **мæм** **мæ**
 чындз -ы куы цыд -тæн уæд =мæм мæ=
 невеста GEN когда идти PST.INTR.1SG тогда =1SG.ENCL.ALL POSS.1SG=

къласæгтæ , **тынг** , **дам** , **нæ** , **Светæ** , **фæнды**
 кълас -æг -т -æ тынг =дам =нæ Светæ фæнд -ы
 класс SUF PL NOM очень =мол =1PL.ENCL.GEN Света хотеть PRS.3SG

, **фенын** **уыцы** **лæппуйы** , **кæй** **тыххæй-иу** **куыстам**
 фен -ын уыцы лæппу -йы кæй тыххæй - =иу куыст -ам
 PV+видеть INF тот мальчик GEN COMP для =ITER работать PST.TR.1PL

сабæтты

сабæт -т -ы
 суббота PL INESS

Когда я выходила замуж, то мои одноклассники [говорят мне], очень, говорит, мы, Света, хотим увидеть того парня, за которого работали по субботам.

19.4 **Уæдæ** **худæг** **нæ** **уыди** !
 уæдæ худ -æг нæ уыд -и
 так смеяться PTCP.PRS PTCL быть PST.INTR.3SG

Это было очень смешно!

20 **Гуыбаты** **Людæ** : **За того парня** , **нæ** ?
 Гуыбаты Людæ того нæ
 Губаева Люда PTCL

Губаева Люда: За того парня, да?

21 **Светæ** : **Уæдæ** !
 Света уæдæ
 Света так

Света: А как же!

22 **Гуыбаты** **Людæ** : **Сæ** **зæрдæмæ** **фæцыди** ?
 Гуыбаты Людæ сæ= зæрдæ -мæ фæ- цыд -и
 Губаева Люда POSS.3PL= сердце ALL PV идти PST.INTR.3SG

Губаева Люда: Он им понравился?

23.1 **Светæ** : **Фæцыди**
 Света фæ- цыд -и
 Света PV идти PST.INTR.3SG

Света: Понравился.

23.2 **Хорз** **сиахс** **сын** **рауад**
 хорз сияхс =сын ра- уад -*0
 хороший зять =3PL.ENCL.DAT PV получаться PST.INTR.3SG

Хороший зять у них оказался.

24.1 Римма : Æз скъолайы куы ахуыр кодтон , уæд
 Римма Æз скъола -йы куы ахуыр код -т -он уæд
 Римма я школа INESS когда учеба делать TR PST.TR.1SG тогда

Садоны скъолайы махæн фæсарæйнаг æвзаг нæ уыди
 Садон -ы скъола -йы махæн фæсарæйнаг æвзаг нæ уыд -и
 Садон GEN школа INESS мы.DAT иностранный язык NEG быть PST.INTR.3SG

Римма: Когда я училась в школе, то в Садонской школе у нас иностранного языка не было.

24.2 Махæн уырыссаг æвзаг афтæ фыст уыди -
 махæн уырыссаг æвзаг афтæ фыст уыд -и
 мы.DAT русский язык так писать.PART.PST быть PST.INTR.3SG

фæсарæйнаг , ирон та нын родной хуынди
 фæсарæйнаг ирон =та =нын родной хуынд -и
 иностранный осетинский =же =1PL.ENCL.DAT зваться PST.INTR.3SG

У нас русский язык был записан как иностранный, а осетинский назывался у нас родным.

24.3 Æмæ йæ æз нæ ахуыр кодтон , фæлæ диссаг
 æмæ =йæ æз нæ ахуыр код -т -он фæлæ диссаг
 и =3SG.ENCL.GEN я NEG учеба делать TR PST.TR.1SG но чудо

уый уыди , æмæ фæлварæнтæ куы
 уый уыд -и æмæ фæлварæн -т -æ куы
 DemDist.NOM быть PST.INTR.3SG и экзамен PL NOM когда

лæвæрдтам , уæд æз бавдæлыдтæн æмæ сахуыр
 лæвæрд -т -ам уæд æз ба- вдæлыд -тæн æмæ с- ахуыр
 давать TR PST.TR.1PL тогда я PV иметь время PST.INTR.1SG и PV учеба
 удосужиться

кодтон маенæ зæрдаивæй текст æнæхъæнæй
 код -т -он маенæ зæрдаивæй текст æнæхъæн -æй
 делать TR PST.TR.1SG вот наугад текст весь ABL
 DISC

И я его не изучала, но интересно было то, что когда мы сдавали экзамены, то я выучила полностью текст наизусть.

24.4 Æмæ маæ куыд ничи бахъыгдара , афтæ
 æмæ =маæ куыд ничи ба- хъыгдар -а афтæ
 и =1SG.ENCL.GEN чтобы никто PV мешать SBJV.3SG так

тагъд-тагъд дзурын байдыдтон
 тагъд - тагъд дзур -ын ба- йдыд -т -он
 быстрый быстрый говорить INF PV начинать/ся TR PST.TR.1SG

И так, чтобы меня никто не прервал, я начала говорить быстро-быстро.

24.5 Ныр маæ астауæй куы афарстаид
 ныр =маæ астау -æй куы а- фарст -айд
 сейчас =1SG.ENCL.GEN середина ABL если PV спрашивать CNTRF.3SG

ахуыргæнæг , **уæд** **дзы** **ницы** **зыдтон**
ахуыргæнæг уæд =дзы ницы зыд -т -он
учитель тогда =3SG.ENCL.ABL ничто знать TR PST.TR.1SG

Если бы меня в середине моего рассказа учитель о чем-то спросил, то бы я ничего не знала.

24.6 Æмæ йæ **тагъд-тагъд-тагъд** **цыдæртæ**
æмæ =йæ тагъд - тагъд - тагъд цы -дæр -т -æ
и =3SG.ENCL.GEN быстрый быстрый быстрый что INDEF PL NOM

радзырдтон , **мæхицæн** **афтæ** **зæгъын** , **цæй**
ра- дзырд -т -он мæ= -хицæн афтæ зæгъ -ын цæй
PV говорить TR PST.TR.1SG POSS.1SG= REFL.DAT так сказать PRS.1SG ну

æртæйы **фаг** **æй** **уæддæр** **радзурдзынæн**
æртæ -йы фаг =æй уæддæр ра- дзур -дзынæн
три GEN достаточный =3SG.ENCL.GEN все-таки PV говорить FUT.1SG

И я быстро-быстро-быстро что-то рассказала, про себя думаю, хоть бы на тройку что-нибудь рассказать.

24.7 Æмæ афтæ рауади , **æмæ æцæгæйдæр**
æмæ афтæ ра- уад -и æмæ æцæг -æй =дæр
и так PV получаться PST.INTR.3SG и настоящий ABL =PTCL

мын **цыппар** **нывæрдтой**
=мын цыппар ны- вæрд -т -ой
=1SG.ENCL.DAT четыре PV класть TR PST.TR.3PL

И так получилось, что, действительно, мне поставили четверку.

25.1 Диктор : **Æхсай** **азы** **уыл** **цæуы** **æви**
диктор æхсай аз -ы =уыл цæу -ы æви
диктор шестьдесят год GEN =2PL.ENCL.SUPER иди PRS.3SG или

æстдæс – **уæлдай** **нæу**
æстдæс уæлдай нæ у
восемнадцать особый NEG быть.PRS.3SG

Диктор: Шестьдесят вам лет или восемнадцать – нет никакой разницы.

25.2 Кæд уæ **фæнды** **нæ** **программæйы** **архайын**
кæд =уæ фæнд -ы нæ= программæ -йы архай -ын
если =2PL.ENCL.GEN хотеть PRS.3SG POSS.1PL= программа INESS стараться INF

, **уæд** **уæм** **æнхъæлмæ** **кæсæм** **Радиойы** **Хæдзары**
уæд =уæм æнхъæл -мæ кæс -æм радио -йы хæдзар -ы
тогда =2PL.ENCL.ALL надежда ALL смотреть PRS.1PL радио GEN дом INESS

Если вы хотите поучаствовать в нашей программе, то мы ждем вас в Доме Радио.

25.3 Æрбадзурт **нæм** **телефонæй** **мæнæ** **ахæм** **номыртæм**
æрба- дзур -ут =нæм телефон -æй мæнæ ахæм номыр -т -æм
PV говорить IMP.2PL =1PL.ENCL.ALL телефон ABL вот такой номер PL ALL
DISC

:	фæндзай	æртæ	–	æхсай	аст	–	дыууын	дыууæ	.
	фæндзай	æртæ		æхсай	аст		дыууын	дыууæ	
	пятьдесят	три		шестьдесят	восемь		двадцать	два	

Позвоните нам по следующему номеру: 53-68-22.

25.4	Æрбацæут	нæм	редацимæ	!
	æрба- цаэ -ут	=нæм	редаци -мæ	
	PV идти IMP.2PL	=1PL.ENCL.ALL	ALL	

Приходите к нам в редакцию!

25.5	Архайут	нæ	программæйы	æмæ	уæ
	архай -ут	нæ=	программæ -йы	æмæ =уæ	
	стараться IMP.2PL	POSS.1PL=	программа INESS	и =2PL.ENCL.GEN	

дæсгай	азты	чи	нæ	федта	,	уыцы
дæс -гай	аз -т -ы	чи	нæ	фед -т -а		уыцы
десять DISTR	год PL GEN	кто	NEG	PV+видеть TR	PST.TR.3SG	тот

æмкъласонтæ	фехъусдзысты
æм- кълас -он -т -æ	фе- хъус -дзысты
вместе класс ADJ PL NOM	PV слушать FUT.3PL
одноклассники	

Участвуйте в нашей программе и вас услышат ваши одноклассники, которые не видели вас уже несколько десятилетий.

26.1	Гуыбаты Людæ	:	Сымах хъусут	программæ	«	Æмкъласонтæ
	Гуыбаты Людæ		сымах хъус -ут	программæ		æм- кълас -он -т -
	Губаева Люда		вы слушать PRS.2PL	программа		вместе класс ADJ PL
						одноклассники

» -м
-æм
ALL

Губаева Людæ: Вы слушаете программу «Одноклассники».

26.2	Студийы	йæ	амонæг	Гуыбаты Людæ	æмæ	мин
	студи -йы	йæ=	амон -æг	Гуыбаты Людæ	æмæ	мин
	студия INESS	POSS.3SG=	показывать PTCP.PRS	Губаева Люда	и	тысяча

фарастсæдæ	æвдай	æртыккæгæм	азы	Дзæуджыхъæуы	фæндзæм
фараст сæдæ	æвдай	æртыккæг -æм	аз -ы	Дзæуджыхъæу -ы	фæндз -æм
девять сто	семьдесят	третий ORD	год GEN	Владикавказ GEN	пять ORD

изæрон	скъола	каст	чи	фæци	,	уыдон	–	Хъайтыхъты
изæр -он	скъола	каст	чи	фæци		уыдон		Хъайтыхъты
вечер ADJ	школа	учеба	кто	PV+быть.PRS.3SG		DemDist.PL.NOM		Кайтуков

Риммæ	,	æмæ	Свириденко	Светланæ	.
Риммæ		æмæ	Свириденко	Светланæ	
Римма		и	Свириденко	Светлана	

В студии ее ведущая Губаева Людæ и те, кто в 1973 году окончил Владикавказскую пятую вечернюю

школу, Кайтукова Римма и Свириденко Светлана.

27.1 Риммæ : Æртæ æмæ ссæдз чызджы уыдыстæм , ... ахуыр
Риммæ æртæ æмæ ссæдз чыздж -ы уыд -ыстæм ахуыр
Римма три и двадцать девочка GEN быть PST.INTR.1PL учеба

кодтам

код -т -ам
делать TR PST.TR.1PL

Римма: Нас было двадцать три девочки, ... учились мы.

27.2 Æмæ нæм , мæрдты рухсаг уæд , Дзампатай
æмæ =нæм мæрд -т -ы рухс -аг уæд
и =1PL.ENCL.ALL мёртвый PL GEN свет SUF быть.IMP.3SG

Мæдинаæ ахуыр кодта Ольгинскæйæ
Мæдинаæ ахуыр код -т -а Ольгинскæ -йæ
Мадина учеба делать TR PST.TR.3SG ABL

Ольгинское - село в Правоборезном районе Северной Осетии.

И у нас училась Дзампаева Мадина (царство ей небесное!) из Ольгинского.

27.3 Æмæ тынг лымæн уыдыстæм , фатеры дæр иумæ
æмæ тынг лымæн уыд -ыстæм фатер -ы =дæр иумæ
и очень друг быть PST.INTR.1PL квартира INESS =PTCL вместе

цардыстæм

цард -ыстæм
жить PST.INTR.1PL

И мы были с ней очень дружны, даже в одной комнате жили.

27.4 Æмæ далæ Красногоры колхозы пьамидортæ æмбырд
æмæ далæ Красногор -ы колхоз -ы пьамидор -т -æ æмбырд
и там.внизу GEN колхоз INESS помидор PL NOM собрание

кодтам

код -т -ам
делать TR PST.TR.1PL

Красногор - село в Ардонском районе Северной Осетии.

И мы в Красногорском колхозе собирали помидоры.

27.5 Æмæ хæрыны рæстæг , йер сихор скодтам
æмæ хæр -ын -ы рæстæг йер сихор с- код -т -ам
и есть INF GEN время сейчас обед PV делать TR PST.TR.1PL

И время было обеденное, мы обедали.

27.6 Æмæ нын баулафыны рæстæг уыд , æмæ
Æмæ =нын ба- улаф -ын -ы рæстæг уыд -*0 æмæ
и =1PL.ENCL.DAT PV отдыхать INF GEN время быть PST.INTR.3SG и

къуытты митæ
 къуытты -йы ми -т -æ
 немой GEN поступок PL NOM

Она с одной стороны встала, а я – с другой и мы друг другу что-то показываем, как глухонемые.

27.11 **Маенæ карæдзийы сæрыхъуынтæм лæбураем , хъæр**
 маенæ карæдзи -йы сæр -ы хъуын -т -æм лæбур -æм хъæр
 вот RCP GEN голова GEN волос PL ALL хватать PRS.1PL крик
 DISC

кæнæм , хъыллист кæнæм
 кæн -æм хъыллист кæн -æм
 делать PRS.1PL визг делать PRS.1PL

Друг на друге рвем волосы, кричим, орем.

27.12 **Æмæ дын кæсæм , æмæ афтæ зулцæстæй , æмæ**
 æмæ =дын кæс -æм æмæ афтæ зул цæст -æй æмæ
 и =2SG.ENCL.DAT смотреть PRS.1PL и так косой глаз ABL и

ацырдыгæй иу машина баурæдта , æмæ маенæ афтæ
 ацы -рдыгæй иу машина ба- урæд -т -а æмæ маенæ афтæ
 DemProx RCS один машина PV остановить(ся) TR PST.TR.3SG и вот так
 DISC

слæууыд шофыр , æмæ кабинкæйæ æддæмæ
 с- лæууыд -*0 шофыр æмæ кабинкæ -йæ æддæ -мæ
 PV стоять PST.INTR.3SG шофер и ABL снаружи ALL

ракаст æмæ æнхъæлма кæсы
 ра- каст -*0 æмæ æнхъæл -мæ кæс -ы
 PV смотреть PST.INTR.3SG и надежда ALL смотреть PRS.3SG

И смотрим искоса, и с этой стороны остановилась одна машина, и водитель так встал и из кабинки наружу выглядывает и ждет.

27.13 **Уалынмæ , сæ иутæ дзагæй цыдысты**
 уалынмæ =сæ иу -т -æ дзаг -æй цыд -ысты
 тем временем =3PL.ENCL.ABL один PL NOM полный ABL идти PST.INTR.3PL

иннæтæ та – афтидæй , асыччытæ ластой
 иннæ -т -æ =та афтид -æй асычч -ыт -æ ласт -ой
 другой PL NOM =же пустой ABL ящик PL NOM возить PST.TR.3PL

Тем временем одни из них нагруженные ехали, другие – пустые, везли ящики.

27.14 **Кæсæм , æмæ дын иннæрдзыгæй æндæр машина**
 кæс -æм æмæ =дын иннæ -рдыгæй æндæр машина
 смотреть PRS.1PL и =2SG.ENCL.DAT другой RCS другой машина

æрбацыд , æмæ та уый дæр æрлæууыд
 æрба- цыд -*0 æмæ =та уый =дæр æр- лæууыд -*0
 PV идти PST.INTR.3SG и =же DemDist.NOM =PTCL PV стоять PST.INTR.3SG

Смотрим, и с другой стороны другая машина подъехала, и она тоже остановилась.

27.15 **Æмæ ацы шофыр иннаемæ дзуры ацы**
æмæ ацы шофыр инна -мæ дзур -ы ацы
и DemProx шофер другой ALL говорить PRS.3SG DemProx

къуыттытæ , дам , ам цы архайынц ?
къуытты -т -æ =дам ам цы архай -ынц
немой PL NOM =мол DemProx.IN что стараться PRS.3PL
здесь

И этот водитель говорит другому, что, мол, эти глухонемые здесь делают?

27.16 **Кæцæй , дам , æрбацыдысты ?**
кæцæй =дам æрба- цыд -ысты
откуда =мол PV идти PST.INTR.3PL

Откуда, говорит, они пришли?

27.17 **Афтæмæй-афтæмæй иу-дыгай-æртыгай машинаетæ**
афтæмæй - афтæмæй иу - дыгай - æрт -ыгай машинæ -т -æ
так так приблизительно по два три DISTR машина PL NOM

æрбамбырд сты
æрба- мбырд сты
PV собрание быть.PRS.3PL

Так понемногу собрались по 2-3 машины.

27.18 **Амонынц нæм уыйтт-итт , афтæтæ**
амон -ынц =нæм афтæ -т -æ
показывать PRS.3PL =1PL.ENCL.ALL так PL NOM

Показывают на нас так и эдак, вот.

28 **Гуыбаты Людæ : Сымах фæндаджы астауу лæуут æмæ хыл**
Гуыбаты Людæ сымах фæндадж -ы астауу лæуу -ут æмæ хыл
Губаева Люда вы путь GEN середина стоять PRS.2PL и ссора

кæнут ?
кæн -ут
делать PRS.2PL

Губаева Люда: А вы стоите посреди дороги и ругаетесь?

29.1 **Риммæ : Мах астаууæй лæууæм , æмæ цыма никай**
Риммæ мах астауу -æй лæуу -æм æмæ цыма никай
Римма мы.NOM середина ABL стоять PRS.1PL и как.будто никто.GEN

хъусæм æмæ нæ уынаем , афтæмæй кæрæдзимæ
хъус -æм æмæ нæ уын -æм афтæмæй кæрæдзи -мæ
слушать PRS.1PL и NEG видеть PRS.1PL так RCP ALL

лæбураем , хыл кæнæм , дзыккутæм-иу
 лæбур -æм хыл кæн -æм дзыкку -т -æм - =иу
 нападать PRS.1PL ссора делать PRS.1PL коса PL ALL =ITER

фæлæбурдтам кæрæдзийæн .
 фæ- лæбурд -т -ам кæрæдзи -йæн
 PV нападать TR PST.TR.1PL RCP DAT

Римма: Мы стоим посреди дороги и, словно никого не слышим и не видим, так друг с другом ругаемся, деремся, дергаем за волосы.

29.2 Ныр чызджытæ уым бæлæсты бын
 ныр чыздж -ыт -æ уым бæлæс -т -ы бын
 сейчас девочка PL NOM DemDist.IN дерево PL GEN низ

афæлдæхтысты , худагæй бакъæцæл сты
 а- фæлдæхт -ысты худ -æг -æй ба- къæцæл сты
 PV опрокидываться PST.INTR.3PL смеяться PTCP.PRS ABL PV щепка быть.PRS.3PL

Девочки под деревьями умирают со смеху.

29.3 Æмæ дын уалынмæ шофыртæй иу рахызти
 æмæ =дын уалынмæ шофыр -т -æй иу ра- хызт -и
 и =2SG.ENCL.DAT тем временем шофер PL ABL один PV лезть PST.INTR.3SG

æмæ дын мæнмæ æрбацыд , æмæ мын
 æмæ =дын мæнмæ æрба- цыд -*0 æмæ =мын
 и =2SG.ENCL.DAT я.ALL PV идти PST.INTR.3SG и =1SG.ENCL.DAT

мæ къухыл рахæцыд æмæ афтæ зæгъы
 мæ= къух -ыл ра- хæцыд -*0 æмæ афтæ зæгъ -ы
 POSS.1SG= рука SUPER PV держать PST.INTR.3SG и так сказать PRS.3SG

И вдруг один из водителей вышел и подошел ко мне, взял меня за руку и говорит:

29.4 Ды , дам , мæнæ ра ..., афтæ мæм амонь , ды
 ды =дам мæнæ ра- афтæ =мæм амон -ы ды
 ты =мол вот PV так =1SG.ENCL.ALL показывать PRS.3SG ты
 DISC

, дам , мæнæ афтæ рацу æмæ , дам , уæртæ уыцырдæм ...
 =дам мæнæ афтæ ра- цу -*0 æмæ =дам уæртæ уыцы -рдæм
 =мол вот так PV идти IMP.2SG и =мол вон тот DIR
 DISC

Ты, говорит, вот сюда... показывает, ты, говорит, вот сюда иди и вот в эту сторону...

30 Гуыбаты Людæ : Дзургæ нæ , фæлæ амонгæ ?
 Гуыбаты Людæ дзур -гæ нæ фæлæ амон -гæ
 Губаева Люда говорить CONV NEG но показывать CONV

Губаева Люда: Не говорил, а показывал?

31.1 **Риммæ** : **Амонгæ** !
 Риммæ амон -гæ
 Римма показывать CONV

Римма: Показывал!

31.2 **Уый** **афтæ æнхъæлдта** , **къуыттытæ** **стæм**
 уый афтæ æнхъæлд -т -а къуытты -т -æ стæм
 DemDist.NOM так думать TR PST.TR.3SG немой PL NOM быть.PRS.1PL

Он думал, что мы глухонемые.

31.3 **Иннаердыгæй** **та иннае шофыр рахызт** **æмæ уый**
 иннае -рдыгæй =та иннае шофыр ра- хызт -*0 æмæ уый
 другой RCS =же другой шофер PV лезть PST.INTR.3SG и DemDist.NOM

та Мæдинае ма бацыд
 =та Мæдинае -мае ба- цыд -*0
 =же Мадина ALL PV идти PST.INTR.3SG

А с другой стороны другой водитель вышел и он к Мадине подошелю

31.4 **Æмæ йын афтæ зæгъы** , **мæнае** , **дам** , **ды та**
 Æмæ =йын афтæ зæгъ -ы мæнае =дам ды =та
 и =3SG.ENCL.DAT так сказать PRS.3SG вот =мол ты =же
 DISC

ацырдæм рацу , **мах** , **дам** , **ауадзут**
 ацы -рдæм ра- цу -*0 мах =дам а- уадз -ут
 DemProx DIR PV идти IMP.2SG мы.NOM =мол PV разрешать IMP.2PL

мах , **дам** , **цаеуын хъæуы** , **афтæ амон**
 мах =дам цаеу -ын хъæу -ы афтæ амон -ы
 мы.NOM =мол идти INF быть.нужным PRS.3SG так показывать PRS.3SG

И говорит ей, а ты, говорит, вот в эту сторону отойди, нас, говорит, пропустите, нам, говорит, ехать нужно, показывает.

31.5 **Æмæ сæ ауагътам иу-цасдæр**
 æмæ =сæ а- уагът -ам иу - цасдæр
 и =3PL.ENCL.GEN PV разрешать PST.TR.1PL приблизительно несколько

рæстæджы фæстæ , **фæлае бацыдыстæм** **æмæ ма цæй куыст**
 рæстæдж -ы фæстæ фæлае ба- цыд -ыстæм æмæ =ма цæй куыст
 время GEN после но PV идти PST.INTR.1PL и =ещё что.GEN работа

æмæ цæй цыдæр !
 æмæ цæй цы -дæр
 и что.GEN что INDEF

И мы их пропустили через какое-то время, но потом мы подошли (к девочкам) и о какой работе можно еще было говорить!

31.6 **Æмæ уæд изæрмæ гъе уым худæгæй къææцæлтæ**
 æмæ уæд изæр -мæ гъе уым худ -æг -æй къææцæл -т -æ
 и тогда вечер ALL ну DemDist.IN смеяться PTCP.PRS ABL щепка PL NOM

кодтой чызджытæ
 код -т -ой чыздж -ыт -æ
 делать TR PST.TR.3PL девочка PL NOM

И до вечера девочки там смеялись.

31.7 **Мæнæ æхсæвæй-бонæй дæр гъе уымæ Хуыцаумæ**
 мæнæ æхсæв -æй - бон -æй =дæр гъе уы -мæ Хуыцау -мæ
 вот ночь ABL день ABL =PTCL ну DemDist ALL бог ALL
 DISC

табу кæнын , æмæ нæ сывæллæттæ дæр кæрæдзийы
 табу кæн -ын æмæ нæ= сывæллæ -тт -æ =дæр кæрæдзи -йы
 молитва делать PRS.1SG и POSS.1PL= ребенок PL NOM =PTCL RCP GEN

куыд уарзой , гъе уый
 куыд уарз -ой гъе уый
 чтобы любить SBJV.3PL ну DemDist.GEN

Я и днем, и ночью молюсь Богу, чтобы наши дети любили друг друга.

31.8 **Куысты мидæг дæр , сывæллæттимæ куысты дæр ,**
 куыст -ы мидæг =дæр сывæллæ -тт -имæ куыст -ы =дæр
 работа GEN внутри =PTCL ребенок PL COMIT работа INESS =PTCL

хъомылады дæр – æппæты разæй гъе уыцы хæс
 хъомыл -ад -ы =дæр æппæт -ы раз -æй гъе уыцы хæс
 взрослый NMLZ GEN =PTCL все GEN перед ABL ну тот задача

æвæрын
 æвæр -ын
 класть PRS.1SG

И на работе, и при работе с детьми, и в воспитании – везде я прежде всего преследую эту цель.

31.9 **Цæмæй нæ адаем æмбарой , кæрæдзимæ хæстæг куы**
 цæмæй нæ= адаем æмбар -ой кæрæдзи -имæ хæстæг куы
 чтобы POSS.1PL= люди понимать SBJV.3PL RCP COMIT близкий когда

уæм , æнгом куы уæм , уæд ныл
 =уæм æнгом куы =уæм уæд =ныл
 =2PL.ENCL.ALL сплоченный когда =2PL.ENCL.ALL тогда =1PL.ENCL.SUPER

нич фæтых уызæн
 ничи фæ- тых уы -дзæн
 никто PV сила быть FUT.3SG

Чтобы наши люди понимали друг друга, были близки, если мы будем дружны, нас никто не сможет одолеть.

32.1 **Гуыбаты Людæ** : **Кæронмæ æрхæцца** **нæ** **программæ** «
 Гуыбаты Людæ кæрон -мæ æр хæцца нæ= программæ
 Губаева Люда конец ALL сейчас смешанный POSS.1PL= программа

Æмкъласонтæ ».

æм- кълас -он -т -æ
 вместе класс ADJ PL NOM
 одноклассники

Губаева Люда: Наша программа «Одноклассники» подошла к концу.

32.2 **Уæ зæрдыл ма уын иу хатт лæууын**
 уæ= зæрд -ыл =ма =уын иу хатт лæуу -ын
 POSS.2PL= сердце SUPER =ещё =2PL.ENCL.DAT один раз стоять INF

кæнын , **абон нæм суазæг кодтой мин**
 кæн -ын абон =нæм с- уазæг код -т -ой мин
 делать PRS.1SG сегодня =1PL.ENCL.ALL PV гость делать TR PST.TR.3PL тысяча

фараст сæдæ æвдай æртыккæгæм азы Дзæуджыхъæуы фæндзæм
 фараст сæдæ æвдай æртыккæг -æм аз -ы Дзæуджыхъæу -ы фæндз -æм
 девять сто семьдесят третий ORD год GEN Владикавказ GEN пять ORD

изæрон скъола каст чи фæци , **уыдон – Хъайтыхъты**
 изæр -он скъола каст чи фæци уыдон Хъайтыхъты
 вечер ADJ школа учеба кто PV+быть.PRS.3SG DemDist.PL.NOM Кайтуков

Риммæ æмæ Свириденко Светлана .
 Риммæ æмæ Свириденко Светлана
 Римма и Свириденко Светлана

Еще раз напоминаю вам, что сегодня у нас в гостях были Кайтукова Римма и Свириденко Светлана, окончившие в 1973 году Владикавказскую пятую вечернюю школу.

32.3 **Нæ программæйы архайыны бар та ис алкæмæн**
 нæ= программæ -йы архай -ын -ы бар та ис алкæмæн
 POSS.1PL= программа INESS стараться INF GEN разрешение =же EXST все.DAT

дæр .
 =дæр
 =PTCL

В нашей программе могут принять участие все.

32.4 **Иу кълас кæнæ иу курсы кæимæ ахуыр кодтат** ,
 иу кълас кæнæ иу курс -ы кæимæ ахуыр код -т -ат
 один класс или один курс INESS кто.COMIT учеба делать TR PST.TR.2PL

уыдонимæ нæм æрбацаут æмæ æрхъуыды
 уыдон -имæ =нæм æрба- цае -ут æмæ æр- хъуыды
 DemDist.PL.NOM COMIT =1PL.ENCL.ALL PV идти IMP.2PL и PV мысль

кæнут	уæ	царды	хуыздæр	бонтæ
кæн -ут	уæ=	цард -ы	хуыздæр	бон -т -æ
делать PRS.2PL	POSS.2PL=	жизнь GEN	лучше	день PL NOM

Приходите к нам с теми, с кем вы учились в одном классе или на одном курсе, вспомните лучшие дни своей жизни.

32.5 Афтамæй та фембæлдзыстæм иннæ хатт
афтамæй =та фе- мбæл -дзыстæм иннæ хатт
так =же PV встречать FUT.1PL другой раз

Встретимся в следующий раз.

32.6 Программæ «Æмкъласонтæ» -йыл та бакуыстой
программæ æм- кълас -он -т - -йыл =та ба- куыст -ой
программа вместе класс ADJ PL SUPER =же PV работать PST.TR.3PL
одноклассники

автор Гуыбаты Людæ æмæ оператор Тадтаты Альбинæ
автор Гуыбаты Людæ æмæ Альбинæ
автор Губаева Люда и Альбина

Над программой «Одноклассники» работали автор Губаева Люда и оператор Тадтаева Альбина.

33.1 Диктор : Æхсай азы уыл цауы æви
диктор æхсай аз -ы =уыл цау -ы æви
диктор шестьдесят год GEN =2PL.ENCL.SUPER идти PRS.3SG или

æстдæс – уæлдай нæу
æстдæс уæлдай нæ у
восемнадцать особый NEG быть.PRS.3SG

Диктор: Шестьдесят вам лет или восемнадцать – нет никакой разницы.

33.2 Кæд уæ фæнды нæ программæйы архайын
кæд =уæ фæнд -ы нæ= программæ -йы архай -ын
если =2PL.ENCL.GEN хотеть PRS.3SG POSS.1PL= программа INESS стараться INF

уæд уæм æнхъæлмæ кæсæм Радиойы Хæдзары
уæд =уæм æнхъæл -мæ кæс -æм радио -йы хæдзар -ы
тогда =2PL.ENCL.ALL надежда ALL смотреть PRS.1PL радио GEN дом INESS

Если вы хотите поучаствовать в нашей программе, то мы ждем вас в Доме Радио.

33.3 Æрбадзурут нæм телефонæй мæнæ ахæм номыртæм
æрба- дзур -ут =нæм телефон -æй мæнæ ахæм номыр -т -æм
PV говорить IMP.2PL =1PL.ENCL.ALL телефон ABL вот такой номер PL ALL
DISC

: фæндзай æртæ – æхсай аст – дыууын дыууæ
фæндзай æртæ æхсай аст дыууын дыууæ
пятьдесят три шестьдесят восемь двадцать два

Позвоните нам по следующему номеру: 53-68-22.

33.4 **Æрбацæут** **нам** **редацимæ** !
 æрба- ца -ут =нам редакци -мæ
 PV идти IMP.2PL =1PL.ENCL.ALL ALL

Приходите к нам в редакцию!

33.5 **Архайут** **на** **программæйы** **æмæ уæ**
 архай -ут нæ= программæ -йы æмæ =уæ
 стараться IMP.2PL POSS.1PL= программа INESS и =2PL.ENCL.GEN

дæсгай **азты** **чи нæ** **федта** , **уыцы**
 дæс -гай аз -т -ы чи нæ фæд -т -а уыцы
 десять DISTR год PL GEN кто NEG PV+видеть TR PST.TR.3SG тот

æмкъласонтæ **фехъусдзысты** .

æм- кълас -он -т -æ фæ- хъус -дзысты
 вместе класс ADJ PL NOM PV слушать FUT.3PL

одноклассники

Участвуйте в нашей программе, и вас услышат ваши одноклассники, которые не видели вас уже несколько десятилетий.